

CSALÁDSEGÍTŐ ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATOK ORSZÁGOS KONFERENCIÁJA

SIÓFOK

2011.05.11.

Takács Imre előadása

**A szociális munka lehetőségei a családsegítő
és gyermekjóléti szolgálatoknál**

1. A TEREP ELVÁRÁSAI A KÉPZŐKTŐL

1. Legyen felvételi alkalmassági vizsga
2. A képzésekbe jobban épüljenek be a terep szükségletei
3. Munkára kész tudással kerüljenek ki a hallgatók (kapjanak eszközöket, technikákat)
4. Valamennyi tárgy oktatása a szociális munka szempontjaihoz igazodjon
5. Az oktatók terepen edződtek legyenek
6. Nagyobb hangsúly a terepen való tanulásnak
7. A tantárgycsoportok közötti erőteljesebb együttműködés

2. A SEGÍTETTEK FŐBB JELLEMZŐI I.

1. **Milyen tendenciákat tapasztalunk segítettjeink körében?**
2. Nagyon rosszul élik meg a társadalom szétszakadását, az egyenlőtlenségek elszabadulását
3. Elvesztették hitüket sorsuk jobbra fordulása iránt
4. Felélték külső és belső erőforrásaikat
5. Jövőkép nélkül, máról holnapra élnek
6. Kiszolgáltatottak, elesettek, bizalmatlanok
7. Elsősorban szolgáltatásokat, juttatásokat várnak
8. Mentálisan leépültek, sokan alkalmatlanná váltak a folyamatos munkavégzésre

3. A SEGÍTETTEK FŐBB JELLEMZŐI II.

1. Családi életük –ha még van- kaotikus, szinte áttekinthetetlen
2. Hiányzik a rendszer az életükből, a gyermekeik neveléséből
3. Egészségük megromlott, fogaik hiányosak, megjelenésük előnytelen
4. Iskolai végzettségük alacsony, ismereteik hiányosak, nem írnak, nem olvasnak
5. Kasztosodás, társadalmi mobilitás esélytelensége
6. Kiszolgáltatottak a reklámoknak és más befolyásoló tényezőknek
7. Lakáskörülményeik sokszor leírhatatlanok
8. Szegények, éhesek, egészségtelenül táplálkoznak, télen füstös, hideg a lakásuk

4. A társadalom véleménye segítettjeinkről

1. Maguk tehetnek sorsukról, azt kapják, amit érdemelnek
2. Lusták, nem akarnak dolgozni
3. Az adófizetők pénzéből csak annyi támogatást kapjanak (azt is természetben), hogy ne haljanak éhen
4. Szegregálni kell őket, vagy esetleg gettóba zárni, fallal elkeríteni
5. Érdemtelenek a segítségre, a szolidaritásra
6. „Kutyából nem lesz szalonna” (Nincs esély a felemelkedésükre, ezért felesleges rájuk pénzt áldozni, ők amúgy is így érzik jól magukat)

5. A CSALÁDSEGÍTŐ SZOLGÁLATOK MUNKATÁRSAI

ÉV	Foglalkoztatottak száma/ fő	Felsőfokú szakirányú	Középfok
2002	2.651	69 %	27 %
2009	3.013	59 %	12 %

6. A CSALÁDSEGÍTÉST IGÉNYBE VEVŐK GAZDASÁGI AKTIVITÁSA 2009 ÉV /FŐ

AKTÍV KERESŐ	83.262
ÁLLÁSKERESŐ	186.849
INAKTÍV	185.870
ELTARTOTT	56.900
ÖSSZESEN:	512. 881

7. A CSALÁDSEGÍTŐ SZOLGÁLATOK TEVÉKENYSÉGÉNEK FŐBB ADATAI

	2008 ÉV /fő	2009 ÉV/fő
Szociális, mentális esetkezelés	984.178	564.376
Pszichológiai	21.965	15.674
Jogi	29.143	23.510
Egészségügyi	8,724	7.288
Adósságkezelés	43.234	43.613
Aktív korúak rendsz. szoc.	141.198	75.788
Mediáció	3.546	5.104
Ifjúsági tanácsadás	6.855	4.159

8. A CSALÁDSEGÍTÉST IGÉNYBE VEVŐK HOZOTT PROBLÉMÁI 2009 ÉV

	FŐ
ÉLETVITELI	32.928
CSALÁDI-KAPCSOLATRI	23.087
BÁNTALMAZÁS	2.055
MENTÁLIS	22.074
GYERMEKNEVELÉSI	11.640

9. TENDENCIÁK A CSALÁDSEGÍTÉSBN

- 1. A szolgáltatások differenciálódása, új szolgáltatások megjelenése. Ezek a meglévő szakmai létszám terhére jönnek létre**
- 2. A családgondozás, mentálhigiénés ellátások csökkenése**
- 3. A szociális kríziskezelés dominanciája**
- 4. A prevenció háttérbe szorulása**
- 5. Speciális esetkezelési módszerek hiánya**
- 6. A közösségi szociális munka hiánya**

10. A SZAKMAI TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐK SZÁMA A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATOKNÁL

ÉV	Foglalkoztatottak száma/ fő	Felsőfokú szakirányú végzettség
2002	3900	55 %
2004	3900	
2006	3100	
2009	3200	86 %

A női munkavállalók aránya: 87 %

11. A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁST IGÉNYBE VEVŐ GYERMEKEK SZÁMA

	2002 év	2009 év
	fő	fő
ALAPELLÁTÁSBAN GONDOZOTT:	94.495	99.763
VÉDELEMBE VETT:	16.984	26.136
UTÓGONDOZÁS:	2.990	1.320
ÖSSZESEN:	114.469	127.219

12. HOGYAN FOGADJÁK A CSALÁDOK A VÉDELEMBE VÉTELT?

1. **Kényszerként.** Látszólagos együttműködések: Ezt jól példázzák az évekig tartó gondozási folyamatok, a gyermekek nagykorúságáig tartó védelembevételek. (Ameddig a törvény ezt lehetővé tette)
2. Egy korábbi vizsgálatban a kliensek arra a kérdésre, hogy mi okozza számukra a legnagyobb problémát, többen a gyermekjóléti szolgálatot jelölték meg. (Nem tekintik segítő intézménynek)
3. Ezek után felmerül a kérdés, hogy az a fajta munka, amely alapvetően a szabályok előírását, azok betartatását, a kontrol funkció gyakorlását követeli meg, mennyiben tekinthető szociális munkának
4. Segítő intézmény a gyermekjóléti szolgálat?

13. A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT GONGOZÁSI ESETEINEK ARÁNYA A KAPCSOLATFELVÉTEL MÓDJA SZERINT

	2002 év	2009 év
ÖNKÉNTES (A gyermek maga)	10 %	3 %
SZÜLŐVEL KÖZÖSEN	13 %	15 %
GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT ÁLTAL	14 %	15 %
JELZŐRENDSZER ÁLTAL KÜLDÖTT	49 %	49 %
EGYÜTTMŰKÖDÉSRE KÖTELEZETT	14 %	18 %

14. A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATOK ÁLTAL KEZELT PROBLÉMÁK HALMOZOTT SZÁMA

	2002 ÉV	2009 ÉV
	%	%
ANYAGI	27	25
GYERMEKNEVELÉSI	18	20
BEILLESZKEDÉSI	5	7
MAGATARTÁSZAVAR	11	11
CSALÁDI KONFLIKTUS	11	11
ÉLETVITELI	15	15
SZÜLŐI ELHANYAGOLÁS	6	6
CSALÁDONBELÜLI BÁNTALMAZÁS	1	2
FOGYATÉKOSSÁG	2	1
SZENVEDÉLYBETEGSÉG	4	2

15. A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATOK SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE 2009 ÉV

	FŐ	%
INFORMÁCIÓNYÚJTÁS	412.405	23
TANÁCSADÁS	288.,325	17
SEGÍTŐ BESZÉLGETÉS	313.915	18
ÜGYINTÉZÉS	208.723	14
CSALÁDLÁTOGATÁS	479.350	25
KÖZVETÍTÉS	57.400	3

16. A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATOK SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI 2009 ÉV/ FŐ

Utcai, lakótelepi szoc. munka	17.459
Kórházi szoc. munka	4.504
Iskolai szoc. munka	14.230
Kapcsolattartási ügyelet	6.514
Készenléti szolgálat	3.055
Táborok	25.778